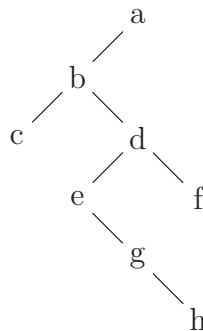

Dit tentamen bestaat uit in totaal twintig onderdelen die elk een half punt waard zijn.

Geef steeds voldoende uitleg.

Succes!

- 1)
  - a. Laat met behulp van Venn-diagrammen zien dat $(A \cup B) \setminus (A \cap B) = (A \setminus B) \cup (B \setminus A)$.
  - b. Laat met behulp van de verzamelingenalgebra zien dat $(A \cup B) \cap A^c = (B^c \cup A)^c$.

- 2) Beschouw het universum $\mathcal{U}$ dat bestaat uit alle relaties op $\{a, b, c, d\}$.
  - a. De verzameling $\mathcal{T}$ bestaat uit alle transitieve relaties op $\{a, b, c, d\}$, de verzameling $\mathcal{S}$ uit alle symmetrische relaties op $\{a, b, c, d\}$. Teken een Venn-diagram met $\mathcal{T}$ en $\mathcal{S}$ en geef (zo mogelijk) elk gebied een element dat tot dat gebied behoort.
  - b. Hoeveel elementen bevat dat universum $\mathcal{U}$?

- 3)
  - a. Teken de relatie $R = \{ (1, 2), (1, 3), (2, 1), (3, 2), (3, 4) \}$ als (gerichte) graaf en als pijldiagram (tussen twee verzamelingen).
  - b. Bepaal voor *alle* $n \geq 1$ de verzameling $A_n = \{ x \in \{1, 2, 3, 4\} \mid xR^n4 \}$. (Gelukkig zit daar regelmaat in.)

- 4)
  - a. Wanneer heet een verzameling *aftelbaar*?
  - b. Laat zien dat $\mathbb{N}^2 = \mathbb{N} \times \mathbb{N}$ aftelbaar is.
  - c. Wat is de verzameling $\bigcup_{k=1}^{\infty} \mathbb{N}^k$?

- 5)
  - a. Laat A, B binaire operatoren zijn, en $1, 2, \dots$ constanten (namen van bladeren). De boom T wordt gegeven door de preorde notatie $B A 1 2 B A 3 4 B 5 A 6 7$. Teken T .
  - b. Onderstaande binaire boom is de linker-kind-rechter-broer representatie van een (geordende) boom P . Teken P .

- c. In een binaire boom kunnen er knopen zijn die slechts één kind hebben (links dan wel rechts). Is het dan mogelijk om de boom zonder haakjes te noteren?

- 6) a. Geef een gesloten formule (uitgedrukt in n) voor $\sum_{k=0}^n (\sum_{j=0}^k 1)$.
Aanwijzing: wat is de uitdrukking tussen haakjes (uitgedrukt in k)?
- b. Bewijs *met inductie* dat $\sum_{k=0}^n r^k = \frac{r^{n+1} - 1}{r - 1}$, als $r \neq 1$.
- 7) Deze opgave gaat over ongerichte grafen.
- a. Wanneer is een graaf bipartiet? Teken de graaf $K_{3,2}$.
- b. Stel G is een bipartiete graaf. Beredeneer dat G alleen cyclen van even lengte heeft.
- c. Laat $V_n = \{0, 1\}^n$ de verzameling woorden over $\{0, 1\}$ zijn met (vastgekozen) lengte $n \geq 1$. Neem V_n als verzameling knopen, en verbind knoop x en y door een lijn als woorden x en y precies één symbool verschillen. Beredeneer dat de graaf die ontstaat bipartiet is (ongeacht de waarde n).
Opm. Voor $n = 3$ is er bijvoorbeeld een lijn tussen $x = 001$ en $y = 011$. Er ontstaat een kubus.
- 8) K is de taal van alle woorden (over $\{a, b\}$) met precies één voorkomen van deelwoord ab , dus $\underline{ab}a \in K$, maar $\underline{a}ab\underline{a}b \notin K$.
- a. Geef een deterministische eindige automaat voor de taal $\{a, b\}^* - K$.
- b. Leg uit dat *niet* geldt dat K^2 de taal is van alle woorden (over $\{a, b\}$) met precies twee voorkomens van ab .
- c. Laat zien dat $\{a, b\}^* - K$ regulier is, dat wil zeggen druk K uit in eindige talen met behulp van de operaties vereniging, concatenatie en ster.